

HISTORIA

WYMAGANIA EDUKACYJNE NIEZBĘDNE DO UZYSKANIA POSZCZEGÓLNYCH ŚRÓDROCZNYCH I ROCZNYCH OCEN
KLASYFIKACYJNYCH

KLASA II ZSZ

Lp.	Temat jednostki lekcyjnej	Wymagania na ocenę dopuszczającą	Wymagania na ocenę dostateczną	Wymagania na ocenę dobrą	Wymagania na ocenę bardzo dobrą	Wymagania na ocenę celującą
Dział programowy 5. Świat w okresie powojennym						
1.	Zimna wojna	Orientuje się w poszczególnych zagadnieniach omawianego tematu, zna podstawowe daty, kluczowe postaci i pojęcie zimnej wojny.	Potrafi omówić procesy i wydarzenia polityczne na świecie w okresie powojennego półwiecza; dokonuje własnej oceny tych wydarzeń, posługuje się pojęciem zimnej wojny.	Potrafi powiązać procesy zachodzące na świecie, wie, czym jest wyścig zbrojeń. Charakteryzuje dwubiegunowy podział świata i zna jego genezę. Dostrzega rozwój technologii związany z zimnowojennymi zmaganiem supermocarstw. Poprawnie posługuje się pojęciami zimnej wojny i żelaznej kurtyny.	Samodzielnie definiuje pojęcie zimnej wojny, zna jej przejawy i potrafi podać przykłady. Omawia genezę zimnej wojny, wiążąc ją z wydarzeniami okresu II wojny. Posługuje się materiałem źródłowym, danymi liczbowymi i wykorzystuje uzyskane w ten sposób informacje do budowania własnych wniosków.	Potrafi samodzielnie omówić (opisać) przebieg zimnej wojny, podać własny punkt widzenia na sprawę z nią związane i uzasadnić swoje stanowisko za pomocą faktów zawartych w materiale źródłowym i literaturze uzupełniającej.
2.	Problem niemiecki po II wojnie światowej	Potrafi wskazać na mapie NRD i RFN oraz określić, do jakich stref wpływów należały.	Omawia proces powstania dwóch państw niemieckich. Posługuje się najważniejszymi datami i terminologią.	Dokonuje oceny funkcjonowania dwóch państw niemieckich, przedstawia konsekwencje społeczne i gospodarcze takiej sytuacji.	Samodzielnie opracowuje analizę SWOT. Swobodnie pracuje z dostępnymi źródłami, wskazuje cechy charakterystyczne polityki prowadzonej przez mocarstwa wobec Niemiec w okresie powojennym.	Potrafi wskazać wpływ powstania dwóch państw niemieckich na politykę międzynarodową. Dostrzega związek między omawianymi wydarzeniami a zaostrzeniem się konfliktu zimnowojennego.
3.	Stalinizacja Europy Środkowo-Wschodniej	Wie, które państwa znalazły się w strefie dominacji ZSRR; potrafi wskazać je na mapie. Umie podać przyczynę tego stanu.	Wskazuje najważniejsze etapy przejmowania władzy przez komunistów w krajach Europy Środkowo-Wschodniej. Potrafi wymienić nazwiska przywódców państw Europy Środkowo-Wschodniej.	Charakteryzuje unifikację państw bloku socjalistycznego pod względem politycznym i gospodarczym, wymienia najważniejsze kryzysy (np. na Węgrzech, w Czechosłowacji).	Charakteryzuje metody sprawowania władzy, wskazuje przyczyny kryzysów politycznych państw bloku i omawia ich przebieg.	Umie wskazać cechy państwa socjalistycznego w zakresie polityki i ideologii, a także wykazać jedność i rozbieżność w ruchu komunistycznym na podstawie literatury uzupełniającej i źródeł.
4.	Rozpad systemu kolonialnego	Zna pojęcie dekolonizacji, potrafi usytuować je w czasie.	Przedstawia etapy rozpadu systemów kolonialnych, wskazuje na mapie najważniejsze państwa powstałe w wyniku dekolonizacji.	Swobodnie posługuje się mapą, wskazując państwa powstałe w wyniku dekolonizacji. Opisuje metody walki o niepodległość w Indiach i północnej Afryce.	Charakteryzuje wyczerpująco proces dekolonizacji, określając metody zdobywania niepodległości na poszczególnych kontynentach. Swobodnie posługuje się terminologią, zna najważniejsze postaci związane z tematem.	Dokonuje samodzielnej oceny procesów dekolonizacyjnych, popiera zajęte stanowisko odpowiednimi argumentami oraz literaturą uzupełniająca. Posługuje się danymi statystycznymi. Zna i dostrzega ciągłość procesów budowania XIX-wiecznych imperiów kolonialnych i ich losy w XX wieku.
5.	Bliski Wschód po II wojnie światowej	Potrafi wskazać na mapie tereny bliskowschodnie, wymienia najważniejsze problemy tego rejonu.	Przedstawia przyczyny konfliktu bliskowschodniego, wskazuje jego etapy. Posługuje się mapą.	Dokonuje oceny sytuacji na Bliskim Wschodzie po II wojnie światowej. Wymienia najważniejsze postaci związane z tematem i charakteryzuje ich działalność.	Wskazuje konsekwencje ingerencji mocarstw w sytuację bliskowschodnią, dokonuje jej samodzielnej oceny. Omawia postanowienia rozmów w Camp Davis. Analizuje dostępne źródła.	Dokonuje pełnej charakterystyki sytuacji z odwołaniem do źródeł. Wskazuje konsekwencje społeczne, gospodarcze i polityczne omawianego problemu.
6.	Daleki Wschód po II wojnie światowej	Wskazuje na mapie Daleki Wschód. Wymienia najważniejsze problemy wiążące się z tematem. Wie, kim był Mao Tse-tung.	Potrafi samodzielnie omówić procesy polityczne na Dalekim Wschodzie. Posługuje się pojęciami rewolucji kulturalnej i Wielkiego Skoku.	Potrafi powiązać przemiany polityczne na Dalekim Wschodzie ze skutkami II wojny światowej. Omawia genezę przejścia władzy przez komunistów w Chinach.	Wskazuje związki pomiędzy przemianami po wojnie na Dalekim Wschodzie a sytuacją geopolityczną (na podstawie literatury uzupełniającej oraz materiału	Dokonuje samodzielnej analizy sytuacji Chin, Japonii oraz Indii na arenie międzynarodowej, a także sytuacji wewnętrznej tych państw (konsekwencje społeczne i gospodarcze). Posługuje się wiedzą z zakresu literatury

					źródłowego). Biegle posługuje się danymi liczbowymi i wykorzystuje je do budowania własnych wniosków.	uzupełniającej i źródeł.
7.	Problemy i konflikty zimnowojenne	Wymienia najważniejsze konflikty zimnowojenne, umieszcza je na osi chronologicznej.	Opisuje przebieg wybranych konfliktów, wskazuje na ich przyczyny.	Dokonuje charakterystyki przyczyn, przebiegu i konsekwencji omawianych konfliktów. Bez problemu wskazuje na mapie omawiane terytoria. Wymienia najważniejsze postacie związane z tematem.	Uczeń samodzielnie konstruuje metaplan dotyczący wybranego konfliktu. Dokonuje oceny konfliktów, popiera zajęte stanowisko źródłami i literaturą uzupełniającą.	Przedstawia problem konfliktów zimnowojennych w sposób syntetyczny – wskazuje na rolę mocarstw podczas omawianych konfliktów i odwołuje się do literatury uzupełniającej oraz źródeł.
8.	ZSRR w latach 1945–1991	Wymienia najważniejsze problemy i sytuuje je w czasie.	Omawia etapy polityki wewnętrznej i międzynarodowej ZSRR w latach 1945–1991.	Dokonuje charakterystyki przemian zachodzących w ZSRR po śmierci Stalina. Przedstawia sytuację społeczną w ZSRR. Wskazuje przykłady ingerowania Związku Radzieckiego w politykę państw komunistycznych.	Charakteryzuje działalność przywódców ZSRR. Ocenia wpływ podejmowanych decyzji na gospodarkę ZSRR. Wskazuje przejawy kultu jednostki w stosunku do kolejnych przywódców Związku Radzieckiego.	Samodzielnie dokonuje pełnej charakterystyki sytuacji politycznej, gospodarczej i społecznej ZSRR w oparciu o literaturę uzupełniającą i samodzielnie wyszukane źródła.
9.	Rozpad bloku komunistycznego	Zna pojęcie jesieni narodów, wymienia w układzie chronologicznym kolejne wydarzenia tego okresu.	Omawia najważniejsze etapy jesieni narodów.	Omawia najważniejsze etapy jesieni narodów. Umie wskazać znaczenie rozszerzenia NATO. Wie, jakie konflikty wybuchły w Europie po 1989 roku.	Przedstawia procesy, które doprowadziły do przemian w państwach bloku wschodniego. Wykazuje rolę polskiego społeczeństwa w procesach demokratyzacji w Europie.	Dokonuje syntetycznego i analitycznego ujęcia globalnych procesów, które doprowadziły do upadku komunizmu. Dostrzega przemiany zachodzące w społeczeństwach postkomunistycznych.
10.	Proces integracji europejskiej	Wymienia najważniejsze etapy procesu integracji europejskiej, wymienia nazwiska „ojców” zjednoczonej Europy.	Charakteryzuje proces integracji europejskiego Zachodu w porządku chronologicznym. Posługuje się podstawowymi pojęciami (np. EWG, Euroatom).	Wie, kim byli „ojcowie” Europy; zna polityczne, militarne i gospodarcze etapy jednoczenia Europy Zachodniej.	Wie, jakie zadania stoją przed UE. Zna instytucje Unii Europejskiej i wskazuje ich najważniejsze kompetencje.	Dokonuje oceny pozytywnych i negatywnych skutków zjednoczenia Europy. Zna drogę Polski do członkostwa w UE – odwołuje się do literatury uzupełniającej i źródeł.
11.	Przemiany w Kościele katolickim. Sobór Watykański II	Wie, które wyznania i kościoły liczą najwięcej wyznawców; wskazuje ich zasięg.	Zna pozycję Kościoła katolickiego w okresie po II wojnie światowej. Tłumaczy pojęcie konkordatu.	Omawia problemy kościoła posoborowego. Zna nowe ruchy religijne i pojęcie ekumenizmu. Charakteryzuje działalność najważniejszych papieży po II wojnie światowej.	Przedstawia sytuację Kościoła katolickiego i innych wyznań w Polsce i na świecie w XX wieku. Opisuje zmiany, jakie zaszły w Kościele katolickim po II wojnie światowej. Ocenia działalność Jana Pawła II jako głowy kościoła i autorytetu moralnego.	Przygotowuje spotkanie ekumeniczne; dobiera źródła i potrafi dokonać ich analizy, podaje oceny komparatywne i przedstawia propozycje wprowadzenia zmian w celu zażegnania kryzysu we współczesnym życiu religijnym (na podstawie literatury uzupełniającej i źródeł).
12.	Kultura i nauka w drugiej połowie XX wieku	Potrafi wymienić najważniejszych przedstawicieli nauki i sztuki omawianego okresu.	Wymienia przedstawicieli nauki i sztuki oraz ich dokonania. Zna kierunki w sztuce tego okresu.	Charakteryzuje poszczególne kierunki w sztuce i podaje ich przedstawicieli. Zna najważniejsze dokonania na polu nauki.	Charakteryzuje przemiany zachodzące w technice i podaje ich konsekwencje. Wyciąga samodzielne wnioski i dokonuje oceny na podstawie dostępnych źródeł.	Dostrzega zależności między kulturą i nauką a innymi dziedzinami życia społeczno – politycznego. Swobodnie operuje nazwami kierunków w sztuce i filozofii.
Dział programowy 6. Polska w latach 1945–2000						
13.	Sily polityczne w Polsce w latach 1944–1956	Wymienia w układzie chronologicznym kolejne etapy przejmowania władzy przez komunistów w Polsce.	Omawia konsekwencje II wojny dla Polski, wskazuje na mapie zmiany terytorialne, jakie zaszły na skutek decyzji w Jałcie i Poczdamie. Wymienia przejawy ograniczania suwerenności Polski.	Charakteryzuje procesy gospodarcze towarzyszące odbudowie kraju ze zniszczeń wojennych.	Charakteryzuje układ polityczny i jego ewolucję w roku 1945 oraz po roku 1947.	Przygotowuje referat wyjaśniający mechanizmy walki politycznej wewnątrz PZPR.
14.	System stalinowski w	Wymienia w układzie chronologicznym etapy	Omawia okoliczności wprowadzania stalinizmu w Polsce.	Wie, na czym polegało umacnianie systemu stalinowskiego w Polsce;	Wskazuje cechy systemu stalinowskiego w Polsce. Omawia	Na podstawie własnego pomysłu, z zachowaniem przejrzystej narracji i odnosząc

	Polsce	wprowadzania systemu stalinowskiego i procesu destalinizacji.	jego metody oraz konsekwencje społeczne.	charakteryzuje przejawy destalinizacji.	przejawy destalinizacji – porównuje je z podobnymi procesami w innych krajach bloku wschodniego.	się do właściwej literatury historycznej, przedstawia procesy stalinizacji i destalinizacji. Wyjaśnia złożoność tych procesów na tle wydarzeń politycznych, gospodarczych i społecznych, z uwzględnieniem uwarunkowań zewnętrznych, determinujących położenie Polski w Europie i na świecie.
15.	Gospodarka i społeczeństwo PRL-u w latach 1945–1956	Zna plany gospodarcze (sześć- i pięcioletni), wymienia główne budowy PRL w tzw. dekadach Gomułki i Gierka oraz najważniejsze problemy gospodarcze Polski w dekadzie lat 80.	W układzie chronologicznym omawia plany gospodarcze (sześć- i pięcioletni), wymienia przedsięwzięcia gospodarcze w tzw. dekadach Gomułki i Gierka oraz najważniejsze problemy gospodarcze Polski w dekadzie lat 80.	Charakteryzuje plany gospodarcze (sześć- i pięcioletni): ich założenia i osiągnięcia. Wymienia przyczyny gospodarcze, polityczne i społeczne, które sprawiły, że rozpoczęto wielkie budowy PRL-u w tzw. dekadach Gomułki i Gierka. Omawia najważniejsze problemy gospodarcze Polski w dekadzie lat 80.	Charakteryzuje plany gospodarcze (sześć- i pięcioletni): ich założenia i osiągnięcia. Zna i wyjaśnia przyczyny gospodarcze, polityczne i społeczne, które sprawiły, że rozpoczęto wielkie budowy PRL-u w tzw. dekadach Gomułki i Gierka. Omawia najważniejsze problemy gospodarcze Polski w dekadzie lat 80., z uwzględnieniem uwarunkowań geopolitycznych.	Na podstawie własnego pomysłu, z zachowaniem przejrzystej narracji i odnosząc się do właściwej literatury historycznej, przedstawia procesy gospodarcze w czasach peerelowskich, wyjaśnia ich złożoność na tle wydarzeń politycznych i społecznych, z uwzględnieniem uwarunkowań geopolitycznych.
16.	Kryzysy ideologiczne, polityczne i społeczne w powojennej Polsce	Wymienia w kolejności chronologicznej najważniejsze protesty społeczne w Polsce po 1945 roku.	Omawia podstawową faktografię związaną z wystąpieniami społecznymi w Polsce.	Omawia genezę i przebieg wystąpień społecznych w Polsce.	Krytycznie ocenia obiektywność analizowanych źródeł. Charakteryzuje genezę, przebieg i konsekwencje wystąpień społecznych w Polsce.	Charakteryzuje postawy polskiego społeczeństwa wobec nowej rzeczywistości, omawia działania opozycji i sposoby jej zwalczania przez nowe władze. Przygotowuje projekt audycji Radia „Wolna Europa” na temat sytuacji w Polsce.
17.	Relacje państwo – Kościół w okresie PRL-u	Wymienia podstawowe fakty i daty związane z problematyką tematu.	Zna cele i metody polityki władz wobec Kościoła, charakteryzuje postawę duchowieństwa.	Wyjaśnia założenia polityki państwa i ich realizację wobec Kościoła, a także stosunek duchowieństwa do niej. Ocenia znaczenie wyboru Karola Wojtyły na papieża. Wymienia przykłady represjonowania duchowieństwa.	Tłumaczy znaczenie Kościoła i duchowieństwa dla społeczeństwa polskiego. Dokonuje samodzielnej oceny działań władz państwowych wobec Kościoła katolickiego.	Potrafi wykazać kontrowersje wokół obchodów milenium państwa polskiego, odwołując się do literatury uzupełniającej i źródeł.
18.	Początki rozkładu systemu komunistycznego w Polsce	Wymienia wystąpienia społeczne w Polsce w latach 1980–1981.	Wyjaśnia znaczenie sformułowania „polska droga do demokracji”; omawia w układzie chronologicznym wydarzenia z lat 1980–1981.	Omawia politykę władz w początkach lat 80., charakteryzuje postawy i warunki życia społeczeństwa, wskazuje na przyczyny wystąpień z lat 1980–1981.	Charakteryzuje sytuację polityczną i społeczno-ekonomiczną w Polsce w latach 70. i jej konsekwencje. Porównuje wystąpienia polskiego społeczeństwa w latach 1956–1981.	Na podstawie literatury uzupełniającej wskazuje geopolityczne podłoże wydarzeń z lat 1980–1981 w Polsce. Dokonuje samodzielnych ocen.
19.	Stan wojenny w Polsce	Zna pojęcie stanu wojennego w Polsce, wskazuje daty i dzień wydarzeń określanych tym terminem.	Wyjaśnia pojęcie stanu wojennego w Polsce, wiąże z nim właściwe pojęcia i postaci.	Omawia przyczyny, przebieg oraz skutki społeczne, gospodarcze i polityczne wprowadzenia w Polsce stanu wojennego.	Charakteryzuje sytuację polityczną i społeczno-gospodarczą państwa polskiego, w której doszło do wprowadzenia stanu wojennego – uwzględnia uwarunkowania zewnętrzne determinujące ówczesne znaczenie Polski w Europie i na świecie.	Na podstawie własnego pomysłu, z zachowaniem przejrzystej narracji i odnosząc się do właściwej literatury historycznej, przedstawia okoliczności, przebieg i skutki wprowadzenia stanu wojennego w Polsce. Wyjaśnia złożoność tego wydarzenia na tle sytuacji politycznej, gospodarczej i społecznej państwa polskiego, z uwzględnieniem uwarunkowań zewnętrznych determinujących ówczesne znaczenie Polski w Europie i na świecie.
20.	Okragły Stół	Wie, czym były obrady Okrągłego Stołu w Polsce; wskazuje daty i dzień wydarzeń określanych tym terminem.	Wie, czym były obrady Okrągłego Stołu; wiąże z nim właściwe pojęcia i postaci.	Charakteryzuje i wyjaśnia przyczyny, przebieg oraz skutki społeczne, gospodarcze i polityczne obrad Okrągłego Stołu.	Dokonuje oceny decyzji władz i opozycji o podjęciu rozmów przy Okrągłym Stole.	Na podstawie własnego pomysłu, odnosząc się do właściwej literatury historycznej, przedstawia przebieg porozumień, jakie w okresie od lutego do kwietnia 1989 roku zostały zawarte pomiędzy ówczesnymi władzami państwa polskiego a opozycją i

						Kościółem. Wyjaśnia złożoność tego procesu na tle wydarzeń politycznych, gospodarczych i społecznych, z uwzględnieniem uwarunkowań zewnętrznych, determinujących położenie Polski w Europie i na świecie.
21.	III Rzeczpospolita	Wymienia podstawowe fakty i daty związane z początkiem III RP.	Wymienia i częściowo omawia podstawowe fakty związane z początkiem III RP.	Charakteryzuje przyczyny, przebieg oraz skutki społeczne, gospodarcze i polityczne transformacji ustrojowej w Polsce w latach 90. XX wieku.	Charakteryzuje i ocenia przyczyny, przebieg oraz skutki społeczne, gospodarcze i polityczne transformacji ustrojowej w Polsce w latach 90. XX wieku, z uwzględnieniem uwarunkowań zewnętrznych, determinujących położenie Polski w Europie i na świecie.	Na podstawie własnego pomysłu, z zachowaniem przejrzystej narracji i odnosząc się do właściwej literatury historycznej, przedstawia proces „refolucji” (jak nazwał przemiany ustrojowe w Polsce przełomu lat 80. i 90. T. A. Asch). Wyjaśnia złożoność tego procesu na tle wydarzeń politycznych, gospodarczych i społecznych, z uwzględnieniem uwarunkowań zewnętrznych, determinujących położenie Polski w Europie i na świecie.